

Žena 21

REVIJA ZA ŽENU I PORODICU

Milica Pap

**Želim probuditi
moje studente**

Intervju

Mirsada Hukić

Dino Mustafić

Indira Vladić-Mujkić

Aida Daidžić

Moda

Proljeće u bojama voća

• Irina Kapetanović • Pamela Anderson • Horoskop • Reportaža •

100
strana

Muzika bez granica

Milica Pap, magistrica umjetnosti

*Piše: Amila Omanović
Foto: porodični album*

ŽELIM PROBUDITI MOJE STUDENTE

U povodu 100-godišnjice SPKD Prosvjeta, mlada pijanistica Milica Pap nedavno je premijerno izvela djela kompozitora Dejana Despića, poeme Podne, op.109 i Dalekog vjetra dah, op. 116. Pored bogate solističke karijere pijanistice, ova magistrica umjetnosti predsjednica je ogranka Mladi - EPTA i kreatorica projekta Muzika bez granica, muzički most Sarajevo-Mostar-Banja Luka-Brčko

Muzika bez granica

Za značajan doprinos u razvoju muzičke pedagogije, udruženje muzičkih pedagoga FBiH Milici je dodijelilo priznanje

Moja majka je za mene mnoge stvari uradila kao menadžerica, ali je dala "otkaz" na to mjesto

Milica Pap, magistrica umjetnosti

Pijanistica Milica Pap rođena je u Sarajevu, u porodici muzičara, koja muzičke korijene vuče još iz davne 1880., kada je njena prapratetka Sofija učila klavir u Beču.

- Moj pokojni otac Ljudevit Pap bio je violinista i profesor violine, a majka Angelina Bojović Pap je pijanistica i profesorica klavira. Inače, skoro svi u mojoj široj porodici sviraju neki instrument. Mogli bismo napraviti mali orkestar - kaže Milica Pap.

Odrastajući u svijetu muzike, iza kulisa odabrali ste klavir.

- Moja prva ljubav bio je balet. Odrastala sam iza scene Narodnog pozorišta u Sarajevu. Moj otac je bio koncertmajstor operskog i RTV orkestra, te Filharmonije. Balet je ostao moja neispunjena želja zbog neprikladne fizičke konstitucije. Na klaviru bih obično "pratila" oca, slušala časove klavira koje je moja majka držala u Srednjoj muzičkoj školi. Inače, moja majka je svu djecu iz komšiluka upisivala u Nižu muzičku školu, pa sam tako i ja došla na red. Počeci na violini su teški. Sa klavirrom je lakše, a kasnije smo suočeni sa hendikepom: svoj klavir ne možemo nositi svuda sa sobom. A kod nas je tako malo tehnički dobrih klavira.

Tokom školovanja u klasi prof. Mušanovića i Vaše majke, bili ste laureatkinja brojnih takmičenja na prostorima bivše Jugoslavije. Nasljedno talentirani, krećete dalje...

- Školovanje nastavljam na Fakultetu muzičke umjetnosti u Beogradu, 1991., kao stipendistica tadašnjeg Republičkog fonda za kulturu SRBiH, u klasi prof. Stošić. I u toku studija osvajala sam nagrade i nastupala kao solistica i kamerni muzičar širom ex Jugoslavije i inozemstva. Diplomirala sam kao najbolji student klavirskog odsjeka, i radila kao asistent-demonstrator na završnoj godini studija, te kao profesorica klavira i korepetitorica u Muzičkoj školi Mokranjac. Postdiplomski studij završavam 2000., na FMU u Beogradu, i stičem zvanje magistricice umjetnosti.

U rodni grad vratili ste se na poziv direktorice Srednje muzičke škole Emine Dubravić. Puno je onih koji će potvrditi da profesorica Pap svoj posao radi

sa velikim entuzijazmom i ljubavlju.

- Pa, to i jeste bila moja namjera kada sam počela strudirati. Završiti sve što se može, prikupiti što više znanja, usavršiti rusku pijanističku školu koja je temelj mog pijanizma, a u svijetu je priznata za najuspješniju. Jako sam sretna što sam imala priliku da cijelo školovanje baziram na temeljima te škole. Danas to prenosim na moje đake i studente. Pokušavam im pomoći u sazrijevanju kao umjetničkih ličnosti, probuditi ih iz apatije i nesigurnosti zbog ne baš svijetle perspektive budućeg poziva koji ima veze sa klasičnom muzikom. Sa studentima popunjavam praznine sa kojim dolaze na Akademiju. Jer, nisu ipak prošli školovanje kao ja: detaljno, strogo, prožeto samoinicijativom studenta. Ne volim tu obavezu brojčanog ocjenjivanja nečijeg umjetničkog napredovanja. Srednja muzička škola ne može biti, a jeste, svrstana u rang stručne škole. Nikoga ne nipodaštavam, ali klasična muzika je nešto apstraktno, što se muzičkim sredstvima mora spustiti na zemlju. Neki bi rekli: «Čist luksuz!» Zbog toga, ali i bogate solističke karijere pijanistice, u decembru 2001. Udruženje Muzičkih pedagoga FBiH dodijelilo mi je priznanje za značajan doprinos u razvoju muzičke pedagogije u BiH.

Predsjednica ste ogranka EPTE - Udruženja klavirskih pedagoga FBiH - Mladi - EPTA.

- Sve je to još u povoju zbog neuvezanosti entiteta. Ova, nazovimo, organizacija, udruženje, trebalo bi da djeluje na državnom nivou, kao svuda u svijetu. Tako bismo postali punopravni članovi EPTE. Nadam se da će Bolonjska deklaracija, koja, kažu, donosi pozitivne reforme, pokrenuti neka od pitanja koja su i bila cilj mog projekta Muzika bez granica, muzički most Sarajevo-Mostar-Banja Luka-Brčko, dakle, objedinjavanja, razmjene iskustava, informacija i ideja, takmičenja na muzičkom planu u BiH. UNESCO i SPKD Prosvjeta jedini su imali sluha za tu moju, napola ostvarenu ideju. Inače, održavam kontakte sa kolegama iz susjednih država. EPTA (za starije) ima sjedište u Tuzli na nivou FBiH, a njen predsjednik je prof. Zlatan Mujkić. Ova udruženja nemaju svoj budžet, plaća se samo minimalna članarina i to nije dovoljno ni da za pokretanje nekog idejnog projekta, a kamoli da se naši mladi, talentovani učenici šalju na EPTINA takmičenja po Evropi ili kongrese. Nema podrške od strane čelnih ljudi u oblasti kulture i obrazovanja. Nema ni za običan koncert, a pogotovo za toll. Možda je moja povezanost sa EPTOM i rezultat što sam bila laureatkinja takmičenja EPTE 1998. kada sam nastupala u Beogradu kao solistica.

Planovi za budućnost i Vaše trenutne preokupacije!?

- Planovi, nažalost, nisu vezani za Sarajevo i BiH, jer ovdje se favorizuju strane snage, gosti koji dođu i - odu. Njihov dolazak finansiraju strane ambasade, tako da za nas nema mjesta. Ali, zato će biti u Hrvatskoj, Jugoslaviji, možda i Sloveniji. Ne želim odsvirati samo jedan koncert za sarajevsku publiku, koja me, uostalom, i zna, već i za auditorijum u ostalim kantonima. A organizovati tako nešto je nemoguće. Do sada sam, oslanjajući se na privatne veze i poznanstva, uspjela ponoviti sara-

jevske koncerte u Zenici, Mostaru, Tuzli, Brčkom. U sarajevskim kantonu su mi u susret izašli SPKD Prosvjeta Sarajevo i Koncertna agencija Art Sarajevo zajedno sa Muzičkom omladinom.

Kako se desilo da je Vaša majka Angelina ujedno i Vaša menadžerica?

- To vodi i do pitanja ustanove na državnom nivou koja bi brinula o nama, reproduktivnim umjetnicima, jer Sarajevo Art zadužen je za ovaj kanton, a finansijska sredstva jedva i to pokrivaju. Kada kažem briga o izvođačima klasične muzike, mislim na sitnice: uslovnost sale, grijanje kojeg nema, neadekvatno osvjetljenje, medijsku podršku (ne tri nego najmanje sedam dana pred koncert), prava javnog snimanja, mogućnosti akustičkih proba, snimanja CD-a, prezentacionog materijala i web-stranice umjetnika, ugovaranje koncerata u inozemstvu itd. Moja majka je za mene mnoge stvari kao menadžerica radila, ali je dala "otkaz" na to mjesto. Menadžera na polju klasične muzike nema, obično su to roditelji i šira porodica ili brojni sponzori, jer je to neprofitabilna grana kulture koja ne okuplja široke mase.

Odavno se bavite i redakturom muzičkih djela.

- Da, svakodnevno se bavim redakturom djela koja sviraju moji učenici, prilagođavajući kompozicije njihovim sposobnostima. Na molbu uvaženog prof. **Julija Marića**, kompozitora i dirigenta, uradila sam redakciju njegovih novih djela, preludija op. 31, 32, 33, 34 i 35. Ove kompozicije su i namijenjene u instruktivne svrhe, za đake srednjih muzičkih škola, i nadam se da će ući u nastavni plan i program.

Osim muzike, 29-godišnja djevojka ima i svoje hobije!?

- Imam svoju mačku, ona je moja velika obaveza i radost. Moja je mačka muzikalna, vjerovali ili ne! A i surfanje po internetu je neka vrsta mog hobija. Saznam mnoge stvari koje me zanimaju, održavam kontakte širom svijeta. Ja sam «ljetni» tip. Moj najveći luksuz je što moram biti na moru, dva mjeseca najmanje. Zavučem se u jedno malo mjesto kraj Makarske i uživam. Zimi spavam zimski san, dok me ljeto obavezno izmami u ljetne bašte.

Posljednjih godina vidno ste promijenili fizički izgled, izgubili ste skoro 30 kg...

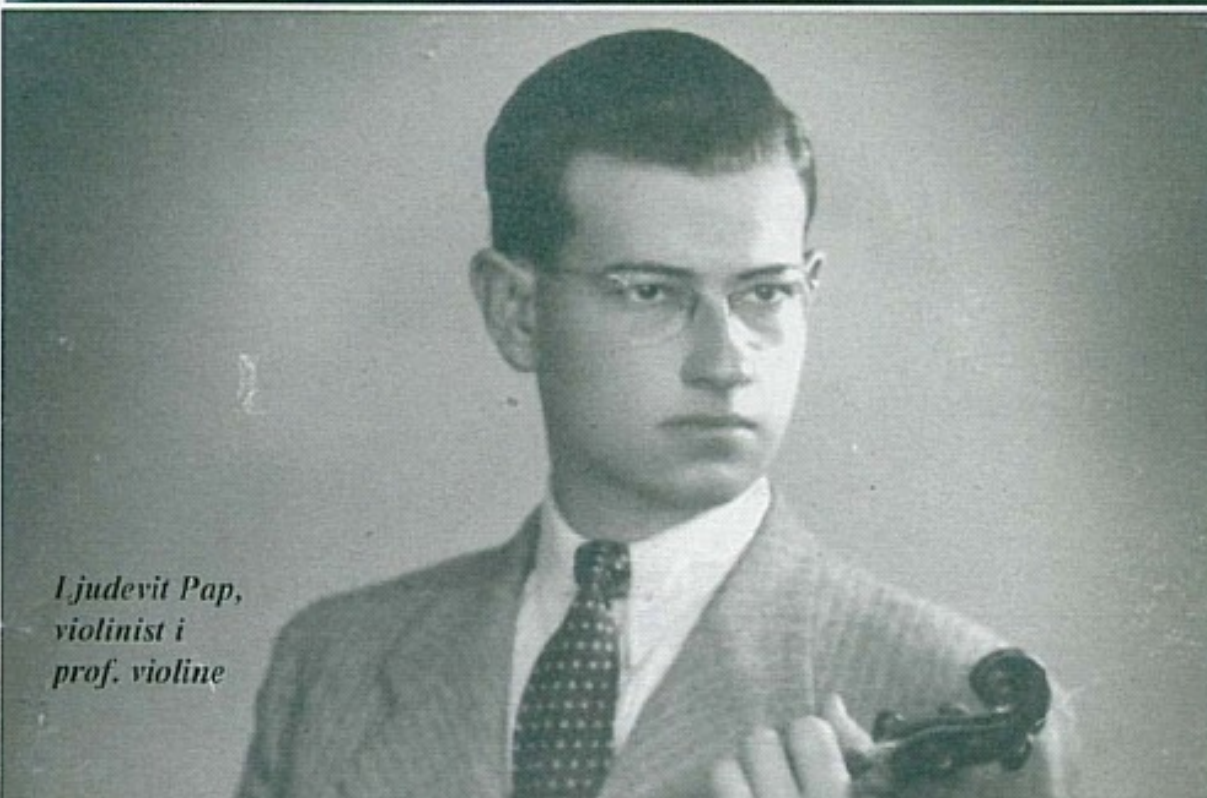
- Pa, shvatila sam da ovo čime se bavim pored sviranja mora pratiti i vizuelni doživljaj. Prije sam mislila da je dovoljno što znam svirati i malo obraćala pažnju na svoj fizički izgled, na odjeću koju nosim na koncertima. Ipak, umjetnost se prezentira i za uši i za oči. Sada znam da je važno i kakva je haljina, cipele... Ljudi hoće potpun doživljaj. Na Zapadu je sve komercijalizovano, pogledajte kako to radi **Vannesa May**. I tako, odrekla sam se domaće kuhinje moje majke, jedem bljutavu, neukusnu hranu, a u rijetkim prilikama počastim se nečim bez čega prije nisam mogla. Nemam kola, pješačim, a vrlo brzo hodam.

Umjetnost bez ljubavi nikako ne ide...

- Svakako, zaljubljena sam! Naravno, u čovjeka iz muzičkog svijeta. Jer, jedino je tako i moguće, i jedino se mi između sebe možemo razumjeti.

Muzika u genima: Milica Pap

*Ljudevit Pap,
violinist i
prof. violine*